

Dr Andrew Goodall
Ysgrifennydd Parhaol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mark Isherwood AS
Cadeirydd, y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

09 Rhagfyr 2022

Annwyl Mr Isherwood

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus a Gweinyddiaeth Gyhoeddus – Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Llywodraeth Cymru 2020-21

Diolch am eich llythyr dyddiedig 11 Tachwedd 2022 ar ôl sesiwn graffu gyffredinol y Pwyllgor ar Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Llywodraeth Cymru 2020-21 ar 16 ac 19 Hydref 2022. Croesawaf y sesiwn graffu adeiladol a gynhaliwyd gan y Pwyllgor ac mae'n bleser gennyf ddarparu ymatebion i'r wybodaeth y gwnaethoch ofyn amdani fel y'i nodir isod.

Mae'r atodiadau canlynol yn ymateb yn unol â hynny i:

- Atodiad 1 – Cymorth COVID-19 i Fusnesau
- Atodiad 2 – Gwariant COVID-19 Arall
- Atodiad 3 – Rhagor o wybodaeth yr ymrwymwyd i'w darparu a phwyntiau ychwanegol y mae'r Pwyllgor yn dymuno ceisio cael eglurder arnynt.

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 6935
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Hyderaf fod yr wybodaeth ychwanegol hon yn helpu'r pwyllgor mewn unrhyw ystyriaethau terfynol a bod y sesiynau tystiolaeth a fynychwyd gennym mewn perthynas â chyfrifon 2020-21 yn ddefnyddiol.

Yn gywir

*Yours,
Andrew Goodall*

Dr Andrew Goodall
Ysgrifennydd Parhaol/ Permanent Secretary
Llywodraeth Cymru/ Welsh Government

**BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Atodiad 1: Cymorth COVID-19 i fusnesau:

Monitro ar ôl Cwblhau

1.1 A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd a chanlyniadau'r gwaith monitro ar ôl cwblhau ar gyfer Camau 1 a 2? Hoffem weld y sefyllfa bresennol yn cael ei chymharu â'r sefyllfa ym mis Gorffennaf, fel y'i nodir ym Memorandwm yr Archwilydd Cyffredinol. Os nad yw hwn wedi'i gwblhau, a oes gennych ddyddiad terfyn o ran disgwyl iddo gael ei gwblhau.

Y sefyllfa ym mis Gorffennaf 2022 (Memorandwm Archwilydd Cyffredinol Cymru)

Ym mis Gorffennaf 2022, roedd y timau Monitro ar ôl Cwblhau ar gyfer y Gronfa Cadernid Economaidd (ERF) wedi gwneud y canlynol:

- cyflwyno 9,094 o arolygon i ficro fusnesau a gefnogwyd yn ystod camau 1 a 2, a chafwyd ymateb gan 3029 (33%).
- cyflwyno 2,527 o arolygon i fusnesau bach a chanolig, a chafwyd ymateb gan 1,370 (54%) – nid oedd y gwaith Monitro ar ôl Cwblhau mwy cynhwysfawr ar gyfer y camau hyn wedi cael ei gwblhau.
- cyflwyno ceisiadau am wybodaeth i 52 o fusnesau mawr, a chafwyd ymateb gan 41 (79%).

Ar ôl cynnal peilot pellach, roedd y gwaith Monitro ar ôl Cwblhau ar gyfer cam 3 yn mynd rhagddo ac roedd cynlluniau i roi'r trefniadau ar waith ar gyfer camau cymorth diweddarach dros y haf.

Y sefyllfa ym mis Tachwedd 2022

Ym mis Tachwedd 2022, mae'r timau Monitro ar ôl Cwblhau ar gyfer y Gronfa Cadernid Economaidd wedi gwneud y canlynol:

- Cyflwyno 9,094 o arolygon i ficro fusnesau a gefnogwyd yn ystod camau 1 a 2, a chafwyd ymateb gan 3029 (33%).
- Cyflwyno 1,257 o arolygon i fusnesau bach a chanolig a gefnogwyd yn ystod camau 1 a 2, a chafwyd ymateb gan 421 (33%).
- Cyflwyno 1,270 o geisiadau am wybodaeth Monitro ar ôl Cwblhau fwy cynhwysfawr i fusnesau bach a chanolig a gefnogwyd yn ystod camau 1 a 2 ac ar hyn o bryd mae 599 o ymatebion yn cael eu hystyried ac mae 466 o achosion wedi cael eu cwblhau (cyfradd gwblhau o 36%).
- Cyflwyno ceisiadau am wybodaeth i 52 o fusnesau mawr a gefnogwyd yn ystod camau 1 a 2, ac mae 46 o achosion wedi'u cwblhau (88%).

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Yn ogystal â Chamau 1 a 2

- Mae Cam 3 y Gronfa Cadernid Economaidd (Tachwedd 2020) yn mynd rhagddo a chafodd 1,205 o arolygon eu cyflwyno, a chafwyd ymateb gan 690 (57%). Mae 804 o ddyfarniadau lle mae angen gwaith Monitro ar ôl Cwblhau mwy cynhwysfawr a chyflwynwyd ceisiadau am wybodaeth i 342 o fusnesau hyd at fis Tachwedd 2022 a chafodd 66 o achosion eu cwblhau.
- Dechreuodd camau 4-7 y Gronfa Cadernid Economaidd (Ionawr-Awst 2021) yn ystod haf 2022, a chyflwynwyd 3,866 o arolygon, a chafwyd ymateb gan 1,248 (32%) a chyflwynwyd 236 o geisiadau i fusnesau wneud gwaith Monitro ar ôl Cwblhau mwy cynhwysfawr. Cafodd 4 achos eu cwblhau.

Caiff gweithgarwch Monitro ar ôl Cwblhau y Gronfa Cadernid Economaidd ei reoli ar sail portffolio treigl er mwyn sicrhau y caiff y momentwm ei gynnal ac er mwyn gwneud y defnydd mwyaf effeithiol o adnoddau.

Mae'n anodd pennu dyddiad cau ar gyfer y gweithgarwch hwn, gan fod cwblhau'r broses yn dibynnu i raddau helaeth ar gyflymder ac ansawdd yr ymatebion a geir gan y busnesau. Mewn rhai achosion, nid ydym wedi cael ymateb eto er gwaethaf nifer o geisiadau.

1.2A allwch roi manylion yr amserlenni diwygiedig ar gyfer monitro ar ôl cwblhau ar gyfer cynlluniau o Gam 3 ymlaen, gan gynnwys o ran amseroedd dechrau a gorffen a gynlluniwyd?

Fel y nodwyd yn 1.1 uchod, mae cam 3 y Gronfa Cadernid Economaidd (Tachwedd 2020) yn mynd rhagddo. Mae'n anodd pennu dyddiad cau ar gyfer y gweithgarwch hwn. Megis dechrau y mae'r gwaith ac fel rowndiau cynharach y gweithgarwch Monitro ar ôl Cwblhau, mae cwblhau'r broses yn dibynnu i raddau helaeth ar gyflymder ac ansawdd yr ymatebion a geir gan y busnesau.

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Gwerthusiad

1.3 Sut rydych chi wedi penderfynu ar y trefniadau gwerthuso ar gyfer eich cymorth COVID-19 i fusnesau; gan gynnwys, beth rydych chi wedi'i ddefnyddio o ran dulliau gweithredu presennol i werthuso cymorth busnes, a beth rydych chi wedi gorfod ei ddatblygu?

Datblygodd Llywodraeth Cymru weithgor i ddatblygu'r trefniadau gwerthuso ar gyfer cymorth COVID-19 i fusnesau. Roedd y grŵp hwn yn cynnwys y tîm Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi sy'n gyfrifol am waith ymchwil a dadansoddi o fewn Llywodraeth Cymru.

Roedd methodoleg y gwerthusiad yn seiliedig ar fethodolegau llwyddiannus blaenorol a ddefnyddiwyd gan y tîm Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi a'r tîm Entrepreneuriaeth. Roedd y fethodoleg yn cynnwys dadansoddi data gweinyddol, arolwg buddiolwyr yn ogystal ag elfen o arolwg ychwanegol er mwyn canfod gwybodaeth am oroesedd a diogelu cyflogaeth yn ogystal â meysydd eraill.

1.4 Mae Dirnad Economi Cymru wedi cyhoeddi dau adroddiad gwerthuso hyd yma (ym mis Rhagfyr 2020 ac ym mis Ebrill 2022). Sut yr ydych yn gweithredu unrhyw argymhellion y mae wedi'u gwneud ar gyfer ymchwil yn y dyfodol, ac a ellid dwyn sylw'r Pwyllgor i adroddiadau gwerthuso yn y dyfodol pan gânt eu cyhoeddi?

Mae Dirnad Economi Cymru wedi cyhoeddi dau adroddiad hyd yn hyn a bydd yn cyhoeddi trydydd adroddiad erbyn mis Ionawr 2023.

Mae penawdau'r ail adroddiad fel a ganlyn:

- Roedd 85% o'r ymatebwyr yn cytuno (yn gyffredinol) fod cymorth yr un mor bwysig â chynlluniau ffyrlo.
- Roedd 89% (yn cytuno'n gyffredinol) fod cymorth yn gweithio'n dda i ddiogelu cyflogaeth mewn busnes.
- roedd 89% o'r ymatebwyr yn cytuno fod y cymorth yn gweithio i ddiogelu cyflogaeth yn y busnes.
- Ar adeg yr arolwg, roedd 95% o'r busnesau yn masnachu o hyd.

Nododd casgliad yn yr ail adroddiad penodol y canlynol, y disgwyliwn y byddwn yn ei dderbyn:

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

- "Mae elfen bellach o ymchwil yn y dyfodol a fydd angen ystyried tueddiadau goroesi a thwf cymharol sefydliadau a gynorthwyir. Mae diddordeb arbennig, mewn dadansoddiad diweddarach, mewn nodi'r tueddiadau goroesi mewn busnesau a gynorthwyir gan gymorth Llywodraeth Cymru o gymharu â busnesau nad oeddent yn fuddiolwyr o'r un gymorth hwn.
- Yn ddelfrydol, cynhelir y dadansoddiad hwn o fewn fframwaith gwybodaeth cyfrifon cwmni a gyda'r angen i aros nes bod cofnodion ariannol ar gael ar gyfer y cyfnodau 2020- 21".

Mae'r tîm ymchwil yn ystyried sut y gellir ymgymryd â hyn mewn adroddiadau penodol yn y dyfodol sy'n gysylltiedig â gwerthusiad y Gronfa Cadernid Economaidd.

Byddwn yn hysbysu'r Pwyllgor pan gaiff adroddiadau gwerthuso eu cyhoeddi yn y dyfodol.

1.5 Pa wersi ehangach rydych chi wedi'u dysgu o waith gwerthuso a wnaed hyd yma i lywio dull gweithredu Llywodraeth Cymru o ran gymorth ariannol i fusnesau yn y dyfodol?

Mae cyfathrebu â'r busnesau yr effeithiwyd arnynt yn holl bwysig. Datblygwyd y gwaith hwn drwy gydol yr amrywiol rowndiau cyllido ac mae cyfathrebu'r meini prawf cymhwysra, y lefelau cyllido, y canllawiau cam wrth gam a thryloywder o ran hynt ceisiadau ar gam cynnar yn allweddol.

Roedd defnyddio gwiriadau Deallusrwydd Artiffisial yn adnodd effeithiol wrth nodi ceisiadau nad oeddent o bosibl yn gymwys, a dylid ehangu'r broses hon ar gyfer cynlluniau cyllid grant yn y dyfodol.

Pwysigrwydd gwaith tîm, dysgu parhaus ac ansawdd gweision cyhoeddus ledled Cymru a all gynhyrchu rhaglenni mawr yn gyflym ac yn gywir.

**BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Atodiad 2: Gwariant COVID-19 arall

2.1 Sut rydych chi'n cael sicrwydd ynglŷn ag effaith y grantiau COVID-19 i sefydliadau eraill ar wahân i awdurdodau lleol, ac yn gwerthuso'r effaith honno, gan gynnwys y grantiau COVID-19 hynny a weinyddwyd gan sefydliadau eraill, fel Cyngor Celfyddydau Cymru a'r Trydydd Sector, fel Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (WCVA)?

Roedd y grantiau sylweddol eraill ar wahân i'r rhai i awdurdodau lleol a thrwy Gymorth COVID-19 i Fusnesau ar gyfer y Trydydd Sector a'r Gronfa Adferiad Diwylliannol.

Y Trydydd Sector

Cefndir

Roedd Cronfa Ymateb COVID-19 y Trydydd Sector gwerth tua £42 miliwn yn cynnwys nifer o elfennau:

- Cronfa Argyfwng y Gwasanaethau Gwirfoddol – er mwyn helpu gwirfoddolwyr i ymateb i'r effaith gychwynnol
- Cronfa Adfer y Gwasanaethau Gwirfoddol – er mwyn helpu gwirfoddolwyr i ymateb i effeithiau tymor hwy y pandemig.
- Cronfa Gwydnwch y Trydydd Sector – yn helpu sefydliadau'r sector gwirfoddol i ailfuddsoddi ar gyfer twf wrth ddod allan o'r cyfyngiadau a oedd yn gysylltiedig â COVID-19 a thu hwnt.

Sicrwydd

Cafodd cronfeydd y Trydydd Sector eu hadolygu gan Archwilio Cymru. Roedd yr adolygiad hwn yn ymdrin ag adroddiadau a dogfennau eraill sy'n darparu tystiolaeth bod rheolaethau ar waith y bwriedir iddynt dargedu cyllid, rheoli risgiau ariannol a sicrhau gwerth am arian. Ni nodwyd unrhyw faterion gan yr adolygiad hwn na chan yr adolygiad a gynhaliwyd gan yr adran archwilio mewnol.

Effaith cyllid

Roedd monitro effaith a gofynion adrodd oll yn rhan annatod o Gronfa Ymateb COVID-19 y Trydydd Sector.

BUDDSODDWYR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Mae CGGC wedi cyhoeddi adroddiadau effaith ar y Gronfa Argyfwng a'r Gronfa Adfer. Ceir manylion yr adroddiadau hyn ar dudalen Cronfa Argyfwng a Chronfa Adfer y Gwasanaethau Gwirfoddol – CGGC. O ran y Gronfa Gwydnwch, roedd yn ofynnol i sefydliadau gyflwyno adroddiadau ar gynnydd eu prosiectau i CGGC ar ôl tri mis ac ar ôl 12 mis.

Yn ogystal, darparodd CGGC ddata drwy gydol y pandemig, a hynny bob dydd yn ystod y don gyntaf. Diolch i'r data hyn, llwyddodd swyddogion i asesu effaith a gwaith gyda chyllidwyr eraill er mwyn sicrhau bod modd cefnogi'r sefydliadau hynny a oedd yn cefnogi'r rheini yr effeithiwyd arnynt fwyaf.

Y Gronfa Adferiad Diwylliannol

Cefndir

Roedd y £108m a ddosbarthwyd drwy'r Gronfa Adferiad Diwylliannol wedi'i rannu'n dri maes allweddol:

- Cyllid o dan y Gronfa Adferiad Diwylliannol a ddosbarthwyd gan Gyfarwyddiaeth Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth Llywodraeth Cymru. Roedd y cymorth hwn ar gael i'r sector creadigol, diwylliannol a digwyddiadau a'u cyflenwyr technegol, ac i sefydliadau treftadaeth.
- Cafodd Cyngor Celfyddydau Cymru gyllid er mwyn rhoi cymorth tebyg i sefydliadau a oedd yn gweithredu ym maes cerddoriaeth, dawns, theatr, llenyddiaeth, y celfyddydau gweledol a chymhwysol, y celfyddydau cyfunol, celf digidol.
- Lluniwyd Cronfa Gweithwyr Llawrydd benodol hefyd er mwyn helpu unigolion yn y sector yr oedd y pandemig wedi effeithio arnynt. Roedd y gronfa ar agor i weithwyr llawrydd yn is-sectorau'r celfyddydau, y diwydiannau creadigol, digwyddiadau celfyddydol a threftadaeth, diwylliant a threftadaeth, y mae eu gwaith yn esgor ar ganlyniadau creadigol/diwylliannol uniongyrchol. Fe'i gweinyddwyd drwy awdurdodau lleol yng Nghymru.

Roedd gan y tri chynllun strwythurau llywodraethu unfath o dan arweiniad y Cyfarwyddwr Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth.

Cynhaliwyd adolygiadau o'r ddwy rownd cymorth cyntaf. Roedd cynrychiolydd o Gyngor Celfyddydau Cymru yn bresennol yng nghyfarfodydd grŵp llywio'r gwerthusiad. Roeddent yn cynnwys ymatebion gan randdeiliaid. Rydym yn ystyried pryd y bydd yn bosibl cynnal adolygiad o drydedd rownd y cymorth a gynhaliwyd dros gyfnod y Nadolig a'r Flwyddyn Newydd 2021-22.

BUDDSODDWR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Nododd canlyniadau'r adolygiad o rowndiau 1 a 2 o'r cymorth y canlynol:

- *Sefydliadau Diwylliannol.* Cafwyd cyfanswm o 2,013 o geisiadau ar gyfer Rowndiau 1 a 2 y Gronfa Adferiad Diwylliannol a llwyddodd cyfanswm o 1,211 o sefydliadau (60 y cant) i gael cymorth cyllid grant (Tabl 5.1). Cafwyd ceisiadau gan 1,517 o sefydliadau unigol, y cymeradwywyd 871 ohonynt. Gwnaeth tua 503 o fusnesau geisiadau pellach, a llwyddodd 242 ohonynt i sicrhau cyllid yn y ddwy rownd.
- Y Gronfa Gweithwyr Llawrydd. Dengys y data gweinyddol o ddwy rownd y Gronfa Gweithwyr Llawrydd a ddosbarthwyd gan awdurdodau lleol fod 4,157 o weithwyr llawrydd wedi cael cymorth ac y dyfarnwyd cyfanswm gwerth grantiau o £10.39 miliwn (3,425 yn Rownd 1 a 732 yn Rownd 2). Dengys dadansoddiad o'r data hefyd fod 995 o weithwyr llawrydd wedi cael cymorth cyllid yn y ddwy rownd gyllido.

Defnydd o gyllid y Gronfa Adferiad Diwylliannol

Datgelodd adborth gan randdeiliaid mai er mwyn diogelu swyddi, sefydliadau a'r sector y defnyddiwyd y Gronfa. I rai, roedd cysylltiad agos rhwng diogelu asedau ac adeiladu â'r rhesymeg ehangach, ond roedd eraill o'r farn fod y gronfa hefyd yn cynnig ffordd o gefnogi cymunedau estynedig.

Pan ofynnwyd iddynt nodi sut roeddent wedi defnyddio eu cyllid, yr ymateb mwyaf cyffredin gan y sefydliadau a ymatebodd i'r arolwg oedd eu bod wedi defnyddio'r grant i dalu biliau ac i ymdrin â gorbenion (78 y cant) wedi'i ddilyn gan gyflogau staff (60 y cant) (Ffigur 6.1). Fodd bynnag, defnyddiodd ychydig dros hanner y sefydliadau a gafodd grant y cyllid a gafwyd i ddiwygio eu model busnes neu eu gwasanaethau (55 y cant) neu i fuddsoddi mewn cyfarpar (54 y cant).

Effaith y Gronfa Adferiad Diwylliannol

Dangosodd adborth gan randdeiliaid a gafodd grant pe na fyddent wedi cael y cyllid hwnnw y byddai ychydig dros hanner (52 y cant) o'r ymatebwyr wedi gorfod cau.

Yn ogystal, roedd 38 y cant o'r rhanddeiliaid a roddodd adborth o'r farn y byddent wedi gorfod diswyddo staff heb y Gronfa.

BUDDSODDWR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Casgliadau o'r adolygiad

Mae'r Gronfa Adferiad Diwylliannol wedi helpu i liniaru effeithiau negyddol y pandemig ac mae'n dal i wneud hynny. Mae'r cyllid wedi diogelu cronfeydd ariannol wrth gefn ac incwm, wedi galluogi ac wedi hwyluso arloesedd, wedi datblygu ac wedi atgyfnerthu rhwydweithiau a threfniadau cydweithio ac wedi helpu sefydliadau a gweithwyr llawrydd fel ei gilydd i adennill eu hyder yn eu rhagolygon ar gyfer y dyfodol wrth i Gymru adfer ar ôl COVID-19.

Llwyddodd dyluniad a threfniadau cyflwyno'r Gronfa i gyflawni cydbwysedd priodol rhwng sicrhau bod y cyllid ar gael yn ddigon cyflym o ystyried yr argyfwng ariannol a oedd yn wynebu llawer o sefydliadau, ond gan ddiogelu pwrs y wlad ar yr un pryd.

Dangosodd adborth gan randdeiliaid fod y Gronfa wedi'i chynllunio'n effeithiol ar y cyfan, gan sicrhau eglurder a mynediad hawdd. Teimlwyd bod cyflymder wrth ddarparu'r cyllid wedi bod yn gryfder allweddol. At hynny, mae'r ymgysylltu a fu rhwng y sector, cyrff cyhoeddus a'r Llywodraeth wedi bod yn ganlyniad arall cadarnhaol nas rhagwelwyd. Mae'r lefel hon o ymgysylltu a chydweithio bellach yn cynnig cyfleoedd i ganolbwyntio ar anghenion cymorth tymor hwy ac anghenion cymorth strwythurol yn y sector diwylliannol yng Nghymru wrth i'r wlad ddechrau adfer ac ailadeiladu.

2.2 Sut y mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio gyda'r Trydydd Sector i fynd i'r afael â'r 'materion i'r dyfodol' a nodwyd yn yr adroddiad gwerthuso COVID-19, gan gynnwys adolygu'r dull cyllido cyffredinol ar ôl y pandemig?

Roedd y materion allweddol i'r dyfodol a nodwyd yn yr adroddiad yn ymwneud â Chymorth ac Ymgysylltu.

O ran Cymorth

Bu Is-bwyllgor Cyllid a Chydymffurfio Cyngor Partneriaeth y Trydydd Sector yn gweithio gyda Chanolfan Ragoriaeth Grantiau Llywodraeth Cymru er mwyn galluogi rheolwyr grant i gynnig 3+3 mlynedd o gyllid lle y bo'n briodol.

BUDDSODDWYR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Mae ein grant Cefnogi Trydydd Sector Cymru yn darparu cyllid craidd i Gyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC) a Chynghorau Gwirfoddol Sirol ledled Cymru er mwyn cynnig seilwaith cymorth i'r trydydd sector. Ar gyfer 2022-23, rydym wedi cynyddu llinell sylfaen y grant hwn i £6.98m, sef cynnydd o 10% o gymharu â'r lefelau cyn y pandemig.

Rydym hefyd, am y tro cyntaf, wedi rhoi ymrwymiad grant o dair blynedd i bartneriaeth Cefnogi Trydydd Sector Cymru er mwyn ei galluogi wedyn i ymgymryd â gwaith cynllunio tymor hir, ond gan gadw staff a sgiliau ar yr un pryd. Bydd yn golygu y gellir parhau i ddatblygu'r partneriaethau a'r cydberthnasau tymor hwy (gydag Awdurdodau Lleol a Byrddau Iechyd) a oedd mor bwysig wrth ymateb i'r pandemig, ac i brosiectau gael eu cynnal dros sawl blwyddyn gan arwain at well canlyniadau a dysgu.

Cyhoeddodd y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol becyn cymorth £2.2m i'r sector yn ddiweddar. Mae hyn yn cynnwys £1m ychwanegol yn 2024-25 i Cefnogi Trydydd Sector Cymru, sy'n cynnwys CGGC a'r 19 o Gynghorau Gwirfoddol Sirol, a £1.2m dros hon a'r tair blwyddyn ariannol nesaf i bartneriaeth Newid (o dan arweiniad CGGC, Coop Cymru a Promo Cymru) i barhau i gefnogi sgiliau digidol yn y sector gwirfoddol.

O ran Ymgysylltu â Phartneriaid

Mae swyddogion yn cyfarfod yn rheolaidd ag amrywiaeth o gyllidwyr trydydd sector gan gynnwys Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol. Mae'r cyfarfodydd hyn, a sefydlwyd yn ystod y pandemig, yn sicrhau na cheir unrhyw achosion o ddyblygu ymdrech ac yn nodi bylchau, ac a defnyddiwyd i lywio ein hymateb o ran cefnogi'r rheini sy'n ffoi'r gwrthdaro yn Wcráin, yn canolbwyntio ar hyn o bryd ar yr argyfwng costau byw.

Ar y cyd â Chyngor Partneriaeth y Trydydd Sector, rydym wedi cydgynhyrchu Cynllun Adfer ar ôl COVID-19 i'r Trydydd Sector sy'n nodi ein blaenoriaethau ar y cyd, ac rydym yn gweithio gyda'r sector a phartneriaid eraill i roi'r cynllun ar waith. Mae'r cynllun yn cynnwys tair ffrwd waith allweddol – Cymorth, Cydberthnasau a Gwirfoddoli. Bydd y gwaith hwn yn cynnwys adolygiad o Bolisi Gwirfoddoli Llywodraeth Cymru a gwaith i ddatblygu Polisi Cymunedol, ac adolygiad o'r Cod Ymarfer ar gyfer Ariannu'r Trydydd Sector. Gyda'i gilydd, bydd y darnau hyn o waith yn creu amgylchedd a fydd yn galluogi sefydliadau'r trydydd sector i fod yn fwy cynaliadwy.

Y gwaith hwn fydd ein ffocws ar gyfer gweddill tymor y Cynulliad, gan ddangos cynnydd yn erbyn ymrwymiad y Rhaglen Lywodraethu i 'barhau â'n partneriaeth gref â mudiadau gwirfoddol ar draws ein holl gyfrifoldebau'.

BUDDSODDWYR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Atodiad 3: Rhagor o wybodaeth yr ymrwymwyd i'w darparu a phwyntiau ychwanegol y mae'r Pwyllgor yn dymuno ceisio cael eglurder arnynt.

3.1 Copi o'r fframwaith telerau ac amodau y cytunwyd arno rhwng Swyddfa'r Cabinet a Llywodraeth Cymru ynghylch eich cyflogaeth fel Ysgrifennydd Parhaol.

Gweithiodd tîm Adnoddau Dynol Llywodraeth Cymru gyda'u cydweithwyr yn Swyddfa'r Cabinet ar fframwaith telerau ac amodau'r Ysgrifennydd Parhaol sydd bellach yn weithredol. Mae'n nodi rolau, cyfrifoldebau a phrosesau gwneud penderfyniadau ar draws pob rhan o'r swydd yn glir, gan adlewyrchu cyd-destun Llywodraeth Cymru a sicrhau bod y ddau sefydliad yn cael eu cynnwys yn briodol mewn materion yn y dyfodol.

Rhodddwyd y fframwaith hwn ar waith cyn dechrau'r gwaith ehangach y mae Swyddfa'r Cabinet yn bwriadu ei wneud ar y gydberthynas rhwng Swyddfa'r Cabinet ac Ysgrifenyddion Parhaol Llywodraeth Cymru a Llywodraeth yr Alban.

WG Permanent
Secretary terms and c

3.2 Yr amserlen ar gyfer cais Llywodraeth Cymru i ddwyn ymlaen ar 31 Mawrth 2021 swm a oedd yn fwy na'r terfyn ar Gronfa Wrth Gefn Cymru a'r ymateb gan Drysorlys EM, a'i gwrthododd.

Ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2020-21, roedd yr alldro a gofnodwyd o fewn cyllideb gyffredinol (h.y. refeniw a chyfalaf cyfun) y DEL. Felly, gweithiodd Llywodraeth Cymru ar y sail y gellid cynnwys y tanwariant net o fewn Cronfa Wrth Gefn Cymru. Byddai hyn yn golygu y byddai angen symud refeniw i gyfalaf yn unol â Chanllawiau Cyllidebu Cyfunol Trysorlys EF – system y mae Llywodraeth Cymru wedi'i defnyddio yn y gorffennol.

Ym mis Tachwedd 2021, dywedodd swyddogion Trysorlys EF na ellid newid cyllideb refeniw nas defnyddiwyd mewn modd ôl-weithredol i gyfalaf er mwyn gwrthbwysu gorwariant yn erbyn y gyllideb gyfalaf. O ganlyniad, roedd y tanwariant refeniw yn fwy na'r swm y gellid darparu ar ei gyfer o fewn Cronfa Wrth Gefn Cymru.

Ym mis Rhagfyr 2021, cyflwynodd Llywodraeth Cymru opsiynau i Drysorlys EF gan awgrymu sut y gellid defnyddio'r 'swm gormodol' gan gynnwys ei ailbroffilio i flynyddoedd y dyfodol a'i glustnodi i'w ddefnyddio ar raglenni penodol.

**BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Ym mis Mawrth 2022, dywedodd Trysorlys EF nad oedd yn derbyn unrhyw rai o'r awgrymiadau ac y byddai'n cymhwyso ei safbwynt fel y'i nodwyd ym mis Tachwedd 2021.

Cyfarfu'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol â Phrif Ysgrifennydd y Trysorlys ar 29 Mawrth 2022 i drafod y mater hwn ac ysgrifennodd ato yn dilyn hynny ar 4 Ebrill 2022 yn gofyn iddo ailystyried y penderfyniad hwn.

Ymatebodd Prif Ysgrifennydd y Trysorlys ar 19 Ebrill 2022 yn gwrthod cais y Gweinidog.

3.3 Cadarnhad bod y £155.5 miliwn a gollwyd i Gymru o ganlyniad, na chafodd naill ai ei ddefnyddio na'i dalu'n ôl i Drysorlys EF, yn cyfateb i'r swm tua dwy ran o dair o 1c ar ben y dreth incwm.

Yn 2022-23, yn seiliedig ar y canllaw cyflym a gyhoeddwyd ochr yn ochr â Chyllideb ddrafft 2022-23¹, mae £155.5 miliwn yn cyfateb i tua dwy ran o dair o'r referniw a godir o roi 1c ar ben pob un o gyfraddau treth incwm Cymru.

3.4 Gwybodaeth am amcangyfrif Llywodraeth Cymru o'r risg o dwyll a chamgymeriadau sy'n ymwneud â'i chymorth COVID-19 i fusnesau, fel yr adroddwyd yn y Datganiad Llywodraethu yn y Cyfrifon Cyfunol 2020-21, fesul cynllun. Roedd hwn yn nodi bod yr amcangyfrif o nifer yr achosion o dwyll a chamgymeriadau rhwng 0.08% a 4.17 y cant, a meintiolwyd hyn gan Lywodraeth Cymru i amrywio o £0.7 miliwn i £37.2 miliwn. Dylai'r wybodaeth hon gynnwys manylion am sut y cyfrifwyd y ffigurau hyn. Cyfeiriasom at y dull a ddefnyddiwyd gan Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol Llywodraeth y DU (BEIS), wrth ddarparu'r manylion hyn mewn perthynas â Grantiau COVID-19 Llywodraeth y DU yn ei Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2020-21, a oedd yn ymddangos yn fwy manwl. Efallai y bydd Llywodraeth Cymru am ailadrodd y dull hwn.

---

¹ <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2021-12/canllaw-cyflym-cyfraddau-treth-incwm-cymru-2022-i-2023.pdf>

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Cyfrifwyd lefel amcangyfrifedig y twyll a'r gwallau posibl ar sail gwybodaeth a dderbyniwyd gan Awdurdodau Lleol (ALLau) ar ôl i arolwg gael ei gynnal a oedd yn edrych ar flwyddyn ariannol 2020/2021 ar gyfer cynlluniau a weinyddir gan ALLau ac ar gyfer cynlluniau ERF a weinyddir gan Lywodraeth Cymru ar sail y gwaith Monitro ar ôl Cwblhau a oedd wedi'i wneud ar y pwynt hwnnw.

- Noder nad oes gennym ddata sy'n hollti rhwng twyll a/neu wallau – ond nid oes unrhyw achosion o dwyll wedi'u nodi yn y gwaith Monitro ar ôl Cwblhau ar y cynlluniau ERF a weinyddir gan Lywodraeth Cymru; er mwyn hollti ymhellach byddai angen i ni gysylltu â thimau'r Awdurdodau Lleol.
- Ar y pryd, o'r ffurflenni a dderbyniwyd oddi wrth yr ALLau, cyfrifwyd 195 o achosion o Dwyll a Gwallau allan o 246,127 o ddyfarniadau, sy'n golygu cyfradd twyll a gwallau o 0.08%. Roedd hyn yn ymwneud â dyfarniadau a weinyddir gan ALLau
- Gwnaethom hefyd nodi cyfradd uchafswm o 4.17%. Y ffigur hwn oedd y gyfradd uchaf o dwyll a gwallau a ddarganfuwyd yn Nyfarniadau ERF neu ALLau. Hynny yw, yn y cynllun Grant Datblygu Busnes i BBaChau, cam 3 ERF, lle roedd gennym 24 o adroddiadau Monitro ar ôl Cwblhau ac un ohonynt yn cynnwys adferiad posibl, $1/24 = 4.17\%$

Felly, gan ystyried ystod cyffredinol y cyfraddau achosion o dwyll a gwallau, ceir y canlyniadau canlynol ar gyfer y risg bosibl o dwyll a gwallau pan gaiff ei gymhwyso i £893m o grantiau a ddarparwyd gyda meini prawf cymhwysedd uwch, ac nad oedd gwaith Monitro ar ôl Cwblhau wedi'i gwblhau ar y dyddiad adrodd:

Ystod yr achosion o dwyll a gwallau yn seiliedig ar nifer y grantiau a roddwyd		0.08%	4.17%
Wedi'i gymhwyso i werth y grantiau wrth adolygu	£ 892,915,580	£ 708,341	£ 37,204,816
Wedi'i gymhwyso i nifer y grantiau wrth adolygu	199,720	158	8,322
Wedi'i gymhwyso i werth cyfartalog y grantiau wrth adolygu	4,471	708,341	37,204,816

BUDDSODDWYR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

3.5 Dadansoddiad o'r risg o dwyll a chamgymeriadau i wahaniaethu achosion sy'n ymwneud â chymhwysedd, o achosion o dwyll a ganfuwyd o ran cynlluniau a weinyddir gan Lywodraeth Cymru a, phan fyddant ar gael, cynlluniau sy'n ymwneud â'r Ardreth Annomestig (NDR) (cynlluniau a weinyddir gan awdurdodau lleol).

Cynlluniau a weinyddir gan Awdurdodau Lleol – Twyll a Chamgymeriadau

O'r 18 o ddatganiadau'r 2021-22 y 22 o Awdurdodau Lleol hyd yn hyn, nodwyd wyth achos o dwyll (o blith 21,887 o daliadau a wnaed) â gwerth cyfun o £28,000 ac 13 o gamgymeriadau â gwerth cyfun o £45,000. Y prif reswm dros y gyfradd dwyll isel oedd y lefel uchel o geisiadau am gyllid a wrthodwyd:

- Ardrethi Annomestig – cyfradd gwrthod gyfartalog o ran rhagdalau adeg gwneud cais o 13.4%
- Cronfeydd Dewisol – cyfradd gwrthod gyfartalog o ran rhagdalau adeg gwneud cais o 44.4%

Y Gronfa Cadernid Economaidd – Twyll a Chamgymeriadau

Gan weithio ar y cyd â thîm Atal Twyll Llywodraeth Cymru, hyd yn hyn ni nodwyd unrhyw achosion o dwyll o ganlyniad i weithgareddau Monitro ar ôl Cwblhau Cronfa Cadernid Economaidd Llywodraeth Cymru a gynhaliwyd hyd yn hyn. Pe byddai unrhyw bryderon yn cael eu nodi, byddem yn eu hatgyfeirio at y Pennaeth Atal Twyll er mwyn gallu eu trafod ac ymchwilio iddynt.

Hyd yn hyn, mae Llywodraeth Cymru wedi adennill £1,125,652 mewn perthynas â gordaliadau rhwng gweinyddu'r cynllun Ardrethi Annomestig a chamau cychwynnol y Gronfa Cadernid Economaidd.

Hyd yn hyn, mae tîm Monitro ar ôl Cwblhau Cronfa Cadernid Economaidd Llywodraeth Cymru wedi adennill £105,525 mewn gordaliadau mewn perthynas â chyflwyno'r Gronfa Cadernid Economaidd.

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

3.6 Cadarnhad o'r arian a adenillwyd gan Lywodraeth Cymru yn dilyn ei gwaith Monitro ar Ôl Cwblhau ac, ar ôl nodi symiau i'w hadennill, a oes unrhyw fusnesau a gafodd yr arian hwnnw heb ddychwelyd y cyllid eto. Gofynnwn fod yr wybodaeth hon yn cael ei dadansoddi fesul cynllun, a bod manylion yn cael eu darparu ar y ffigurau cyfatebol ar gyfer y cynlluniau a weinyddwyd gan awdurdodau lleol.

Cynlluniau a weinyddir gan Awdurdodau Lleol – Gweithgarwch ar ôl Cwblhau

Nid oes gennym wybodaeth am swm na gwerth y cyllid a adenillwyd gan yr Awdurdodau Lleol, byddent yn ceisio adennill y symiau hyn gan ddefnyddio eu gweithdrefnau gweithredu arferol, a byddai unrhyw gyllid a adenillwyd yn cael ei ddychwelyd wedi hynny i Lywodraeth Cymru.

Y Gronfa Cadernid Economaidd – Gweithgarwch ar ôl Cwblhau

Fel rhan o weithgareddau Monitro ar ôl Cwblhau'r Gronfa Cadernid Economaidd, ym mis Tachwedd 2022, roedd y cyllid canlynol wedi'i dderbyn. Caiff yr achosion sy'n ymwneud â thwyll/gordaliadau a ddyfynnwyd yng nghwestiwn 12 (£105,525) eu cynnwys yn y ffigurau a nodir isod.

SYMIAU A ADENILLWYD - Cwblhawyd	Nifer yr Achosion	Cyfanswm Gwerth y Symiau a Adenillwyd
Cam 1	16	£588,884
Cam 2	6	£195,000
Cam 3	1	£60,000
Cam 4 – SSF1	8	£174,347
Cam 5 – SSF2	2	£22,396
Cam 6 – Mai/Mehefin	3	£20,000
Cam 7 – Gorffennaf/Awst	0	0
	36	£1,060,627

Fel rhan o weithgareddau Monitro ar ôl Cwblhau'r Gronfa Cadernid Economaidd, ym mis Tachwedd 2022, mae'r symiau canlynol i'w hadennill ar y gweill (bydd rhai o'r achosion hyn yn ymwneud ag ansolfedd lle bydd y swm gwirioneddol a gaiff ei adennill o bosibl yn llai yn y pen draw).

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

SYMIAU I'W HADENNILL – Ar y gweill	Nifer yr Achosion	Cyfanswm Gwerth Posibl y Symiau i'w Hadennill
Cam 1	24	£1,308,230
Cam 2	17	£843,408
Cam 3	2	£125,000
Cam 4 – SSF1	4	£69,943
Cam 5 – SSF2	2	£59,905
Cam 6 – Mai/Mehefin	1	£5,000
Cam 7 – Gorffennaf/Awst	0	0
Cyfanswm	50	2,411,486

BUDDSODDWR | **INVESTORS**
MEWN POBL | **IN PEOPLE**

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@gov.wales
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Permanent Secretary terms and conditions – approval framework:

LEARNING AND DEVELOPMENT	
Aspect / Action	Communication / Approval
Training that is a WG requirement / mandatory or part of standard L&D offer e.g. DSE	<ul style="list-style-type: none"> No approval needed – central record maintained as for all employees
Learning and development to support the WG context that incurs a cost	<ul style="list-style-type: none"> WG HR Director approval of expenditure Cabinet Secretary informed by Perm Sec
Professional development programme for Permanent Secretaries	<ul style="list-style-type: none"> Cabinet Secretary/Cabinet Office in discussion with Perm Sec WG HR Director approval of expenditure if it incurs cost
Personal development requested by Perm Sec	<ul style="list-style-type: none"> Perm Sec to discuss and agree with Cabinet Secretary WG HR Director to endorse and approve expenditure
<i>Annual update to RemCom of learning and development activity undertaken by the Permanent Secretary</i>	

WORKING ARRANGEMENTS	
Aspect / Action	Communication / Approval
Requesting annual leave and monitoring leave balance	<ul style="list-style-type: none"> Perm Sec manages own annual leave – recorded by Perm Sec’s Private Office Perm Sec’s office to provide Perm Sec’s leave info to Cabinet Office when they collate plans / intentions for peaks periods (e.g. summer, Christmas) Perm Sec / Cabinet Secretary to include annual leave as a regular item for their 1-2-1s Perm Sec to alert WG HR Director if unable to take annual leave
Taking special leave	<ul style="list-style-type: none"> Perm Sec to make Cabinet Secretary aware of intention / need Application made to WG by Perm Sec WG HR Director approval

Banking leave	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec to discuss with Cabinet Secretary ● Application made to WG by Perm Sec ● WG HR Director approval
*Claiming overtime - <i>only appropriate when a specific business case approved by Cabinet Office for SCS (e.g. crisis response)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec to discuss with Cabinet Secretary ● Application made to WG by Perm Sec ● WG HR Director approval
Claiming T&S	<ul style="list-style-type: none"> ● Claim made by Private Office on Perm Sec's behalf – no further approval needed
*Monitoring sickness absence	<ul style="list-style-type: none"> ● WG HR Director to be made aware of sickness absence and arranges any support needed (e.g. OH referral) ● If it relates to a period of long terms sickness, the Cabinet Secretary will also be informed. ● WG HR Director will agree cover arrangements with Perm Sec – arrangements to be endorsed by Chair of WG RemCom and Cabinet Secretary and discussed with FM
*Considering Conflicts of Interest (Col)	<ul style="list-style-type: none"> ● Col form to be completed by Perm Sec / Private Office ● Considered by Director of Propriety and Ethics and Chair of WG ARAC, copied to Perm Sec HR team in CO
Requesting to change working hours	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec to discuss with WG HR Director ● Perm Sec to seek approval from Cabinet Secretary and First Minister of request ● WG HR team to liaise with Cabinet Office Perm Sec HR team
Requesting partial retirement	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec to discuss with WG HR Director ● Perm Sec to seek views from Chair of WG RemCom and Chair of WG ARAC ● Perm Sec to alert Cabinet Secretary and First Minister of request

	<ul style="list-style-type: none"> ● WG HR team to liaise with Cabinet Office HR team ● Perm Sec to complete partial retirement request form and submit to HR director for employer approval ● Request submitted to MyCSP
<p><i>*Annual update provided to RemCom</i></p>	

PERFORMANCE	
Aspect / Action	Communication / Approval
Managing Perm Sec performance process on an ongoing basis	<ul style="list-style-type: none"> ● WG HR Director, liaising with Chair of WG RemCom to capture any perceived issue and inform Cabinet Secretary
Permanent Secretary annual performance review	<ul style="list-style-type: none"> ● Cabinet Office write annually to confirm process ● Chair of WG RemCom collates feedback for Cabinet Secretary, including contribution from HR Director ● Cabinet Secretary undertakes performance review
Complaint made about Perm Sec conduct or Perm Sec raising a complaint	<ul style="list-style-type: none"> ● Complaint raised with Cabinet Secretary and action managed by Chair of WG ARAC, working with Director of Propriety and Ethics in line with WG Dignity at Work policy
<p><i>RemCom to be updated</i></p>	

PAY, REWARD AND PENSION (AG is a secondee and not on WG payroll – see annex 1)	
Aspect / Action	Communication / Approval
Basic pay on appointment for internal and external candidates / annual pay <i>(refer to annex 1 on actioning secondments)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec pay tiers set centrally based on weight and complexity of role. Cabinet Secretary and Head of Civil Service decide which tier each role sits in – applies to internal and external candidate on appointment ● Chief Secretary to the Treasury (CST) signs off

	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec salary reported in annual accounts and pay policy statement
Performance related pay	<ul style="list-style-type: none"> ● Cabinet Office Perm Sec bonus committee consider performance and award an in-year and / or end-year bonus if applicable. WG Perm Sec will not accept a bonus even if offered one in line with Welsh Ministers views
Capability Based Pay (CBP)	<ul style="list-style-type: none"> ● CBP currently not confirmed at Perm Sec level – awaiting further information from Cabinet Office
Pension arrangements	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec is responsible for own pension arrangements but is able to access the same support as other staff, e.g. specialist pension tax advice. Arrangements for partial retirement outlined above. ● Perm Sec pension value and growth reported in annual accounts as part of total remuneration
Tax arrangements	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec is responsible for own tax arrangements. PAYE if paid through payroll.
<p><i>Perm Sec pay details published in annual accounts and pay policy statement. Also reported to Cabinet Office in SCS annual return and high earners reporting (latter published on gov.uk)</i></p>	

LEAVING THE ORGANISATION	
Aspect / Action	Communication / Approval
Perm Sec death in service	<ul style="list-style-type: none"> ● WG HR Director to discuss cover arrangements with FM and Cabinet Secretary ● WG HR Director to update Chair of WG RemCom and to engage Cabinet Secretary ● WG HR team to liaise with Cabinet Office HR team

<p>Perm Sec resignation or retirement from organisation before contract end</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Perm Sec to discuss with WG HR Director and Cabinet Secretary ● Perm Sec to write to WG HR Director and Cabinet Secretary (copy to CO HRD) ● WG HR team to liaise with Cabinet Office HR team ● FM informed ● Chair of RemCom and Chair of ARAC informed
<p>Perm Sec end of contract</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Initial end of contract discussion one year before end date between WG HR Director and Perm Sec and Perm Sec to discuss outline plans with Cabinet Secretary ● WG HR team to liaise with Cabinet Office HR team ● CO HRD to start replacement process 9 months before end date following discussion with FM and Cabinet Secretary ● Cabinet Secretary discussion with Perm Sec on their wishes and plans 6-9 months before end of tenure - Cab Sec will seek the views of Chair of WG RemCom before seeking the FM's approval (and informing the PM) ● Stocktake by Perm Sec's office 6 months prior to end date of leave, banked leave etc. – update to be provided to WG HR Director and CO HRD
<p>Payments due on exit (e.g. any banked leave, if payment in lieu of notice is appropriate etc)</p> <p><i>(in the exceptional case of a special severance payment, the requirements of 'Managing Welsh Public Money' would also be followed)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● If appropriate and relevant, proposal to be developed by WG pay team on advice of HR Director ● WG HR Director to consult Cabinet Office HR team on proposal – CO HR to advise on appropriate approval routes ● Payment proposal to be considered by Director of Propriety and Ethics and a recommendation made to Chair of RemCom ● Chair of WG RemCom endorsement required ● FM briefed by WG HR Director
<p><i>RemCom briefed on leaving arrangements and any exit payment</i></p>	

OFFICIAL: SENSITIVE
To be reviewed 1 April 2023

STATUS: signed off by CO HR and WG HR 29.09.2022
Endorsed by Chair of WG RemCom 30.09.2022
Endorsed by Chair of WG ARAC 30.09.2022

General principles:

If an eventually arises that is not already documented or written into policy, the WG HR Director would develop a proposal in liaison with Director of Propriety and Ethics and CO HRD for discussion and endorsement by the Chair of WG RemCom and Chair of WG ARAC (proposal would outline any additional approval routes needed). Consideration to be given on whether FM and / or Cabinet Secretary agreement is needed depending on the nature of the development.

Annex 1: Actioning Secondments at all grades

All secondment agreements are drafted using a standard template. There are a number of mandatory paragraphs included in the agreement which protect both parent and host organisation, and other areas where we include information relevant to the specific secondee e.g. salary, terms of appointment (fair and open or direct) etc.

We ask for confirmation of salary from the parent organisation at the point of drafting the agreement, which is then sent to the parent organisation for approval and eventual sign off. For Permanent Secretary appointments, there would be liaison with Cabinet Office on salary and T&C prior to approval and sign off*.

We do not review secondment agreements or update them to reflect salary changes after all parties have signed the agreement. We are invoiced for salary payment by the parent department and any uplift of salary awarded by the parent organisation would be included in the monthly invoice received.

Salary ranges and salary increases if a Permanent Secretary is a secondee

*If a Permanent Secretary is a secondee, the appropriate approval route of salary range will be agreed between the WG HR team and the CO HR team on appointment. The individual will alert the Welsh Government HR team and Cabinet Office HR team of any salary uplift or pay award made by the parent organisation during the secondment term, at the point it is made. The outcome of that discussion should be documented, and the individual's personal HR file will be updated accordingly.